Arbetshäfte

Teori och praktik till bok Allmänlydnad

Film Allmänlydnad till boken ses på
Youtube https://youtu.be/ee6thlPZa4k

Nivå 1 - grundutbildning (valp/grundkurs)
Belöningsträning, ordinlärning och näsaktivering

Nivå 2 - fortsättningskurs (sid 17-24)
Fortsatt belöningsträning, ordinlärning och mental näsaktivering i form av personspårning, personsök och föremålssök

Frågebatteri till AL-boken (sid 26-31)
För egenkontroll av bokens innehåll och som underlag för diskussioner i kursen

av
Inki Sjösten

© SRI Publication AB
Bokönvägen 13, SE 372 92 Kallinge
Tel 070 823 09 99
E-post: inki@sripublication.se Hemsida: www.sripublication.se
2022

Kursinfo - nivå 1 och 2

Hundhållning

Denna kurs vänder sig till **hundägarna**. De ska främst lära sig själva för att bli goda lärare och ledare för sina hundar både under **kurstid** men framför allt **hemma** i den miljö man lever. För att få ut bästa möjliga resultat av kursen måste deltagarna fokusera på att bygga upp en **god relation** med sina hundar. Därför bör man undvika att hundarna ”leker med varandra” under kurstid. Denna restriktiva hundhållning bör upprätthållas tills man har en riktigt **säker inkallning** på sin hund. Och det kan ta sin tid...

Kursmaterial

För deltagare och ledare

- **Bok** Allmänlydnad 2022.
- **Film** (finns på dvd) - ses på Youtube: https://youtu.be/ee6thlPZa4k
- **Arbetshäfte**

Kursmål

- **Förstå**/kunna använda kursmaterialet även efter kursen som ”uppslagsbok”.
- Skapa **god relation**/kunna **samarbeta** med sin hund (belöningsträning).
- Genomföra inlärning av de **ord** (signaler) man gemensamt vill använda i familjen.
- Sätta **gränser** för vad hunden får lov att göra och vad som ska vara förbjudet.
- Erbjuda hunden **näsarbete**.

Utrustning

Fyrklöversaker dvs. gott godis, kamptrasa och **två** likadana bollar är obligatoriskt att ha med varje gång.
Halsband - mjukt åtdragbart.
Sele undanbedes under kurstid.
Smidigt **koppel** som är behagligt att hålla i även om hunden skulle dra.
Långkoppel (kort lina) 5 m för bl.a. mingel och övning av ”fri” hund.
Lina (+ sele) 15 m till bl.a. spårträning.

Kurstid och arbetssätt

- Kursstart enligt arbetshäftet.
- Start + 7 träffar (3x45 min) med praktisk träning, fika och teorisamtal.
- Samtal/slutsatser kring vad som skett vid den praktiska träningen.
- Hemläxa för de flitiga.

* **Kom till kursen med välrastad hund!**

Förberedelser hemma

- **Kursbok** läses enligt anvisningarna.
- **Dvd:n** ses på Youtube flera gånger hemma gärna tillsammans med familjemedlemmar och ”grannens barn”.
- **Arbetshäftet** används för att känna till planeringen samt för dokumentation.
- **Frågebatteri** finns i detta arbetshäfte på sid. 26-31. Vid varje träff kan några **frågeställningar** gås igenom. Efter varje fråga finns sidhänvisning till kursboken.

Studiecirkel

Studie främjandet

Hundklubbar har ofta samarbete med **Studiefrämjandet,** som stöder denna utbildning/detta utmärkta arbetssätt = **folkbildning**.

Kursstart

Kursledare: .....
Tel: .....
E-post: .....

Valp/grundkurs

Välkomna alla!

Presentationer

- Klubben - Ledare (fyll i uppe till höger!)
- Deltagare (Låt deltagarna själva skriva på listan enligt GDPR)

Kursmaterial

- **Dela ut** kursbok och arbetshäfte.
- **Bläddra igenom** boken tillsammans.
- **Samtala** om hur Frågebatteriet i Arbetshäftet kan användas.

Generellt kursmål

Färdighetskontroll på sid 15 **studeras**!
Ledaren berättar ”i stort” om vägen dit:
- Belöningsträning (skapa god relation).
- Inlärning av orden ***bra***, ***slut***, ***kom***, ***(varsågod)***, ***nej***, ***sitt, ner*** och ***kvar.***
- Inkallning ***kom*** med störningar.
- Koppelhyfs - Möten/passeringar av hundekipage - Passivitet - Hantering/undersökning/lyft - Personspårning - Leta saker.
- Visningar inför nästa kurs av orden ***ligg, gå fint, ta den/släpp***.

Individuella kursmål

- Gå igenom frågorna på nästa sida.
- Jämför önskemålen/behoven!

.....
.....

**) Sidhänvisning till kursboken.*

Ledaren visar (inne eller ute)

(välj enligt sid 50-51*)
Ledaren visar hur en hund agerar när den **hör** följande **ord**:

- ***Sitt*** + ***bra*** + ge godbit + ***slut*** (sid 62)
- ***Kom*** + *bra* + *slut* + hela fyrklövern visas som belöningshändelse (sid 56, 22)
- Efter spontan ögonkontakt får hunden godiset ur handen - *varsågod* (sid 145)
- *Nej* + ***kom*** + *bra* + *slut* (sid 61) när hunden avstår från att ta något den vill ha.
- *(Sitt)* + ***kvar*** när ledaren lämnar hunden. Neutralt *slut* när ledaren återkommit (sid 69)
- **Fyrklöver**aktiviteterna visas och förklaras

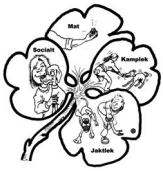

FIKA

Information

- Tider, platser
- Trivselregler på hundklubben
- Rastningsområden, träningsplatser
- Fikamöjliger och priser
- Hundhållning under kursen
- Utrustning visas (se föregående sida).

Hemläxa:

- Läs kap 1, 3 och 5 noga. Utrustning?
- Förbered efter vad som ska ske träff 2!
- Börja belöningsträna! Fyll i sid 5!
- Se delar av dvd:n på Youtube!

Vad kan vara speciellt viktigt för dig och din hund att fokusera träningen på? Vilka detaljerade mål kan du sätta upp redan nu?

Notera här och jämför i gruppen vilka individuella mål ni sätter upp!

Fundera över följande frågeställningar:

- Hur vill du att hunden ska uppträda när ni **möter människor?**

- .....
.....

- Hur vill du att hunden ska uppträda när ni **passerar andra hundar**?

-.....
.....

- Hur vill du att hunden ska förhålla sig till **barn som leker**?

- .....
.....

- Hur vill du att hunden ska bete sig när ni **åker bil, tåg** eller **buss**?

- .....
.....

- Hur vill du att hunden ska bete sig ute på **tomten** eller i **trappuppgången**?

-.....
.....

- Hur vill du att hunden ska bete sig när det dyker upp katter, harar, rådjur och annat **spännande**?

- .....
.....
.....

- Hur vill du att hunden ska uppträda när **du** undersöker och hanterar den?

- .....
.....

- Hur vill du att hunden ska uppträda i väntrummet hos **veterinären** och inne hos veterinären?

-.....
.....
.....

- När kan du acceptera att **hunden skäller**, när kan du inte acceptera det?

- .....
.....

- .....

-.....

Belöningsträning

enligt kap. 3 i kursboken.

1 = Inte intresserad alls

2 = Svår att få igång

3 = Mycket intresserad "på"

Vad gillar min hund bäst **idag**?

Mat/godis: .....

Jaktlek: .....

Kamplek: .....

Social närkontakt: .....

Vad **ogillar** min hund eller är **rädd** för? Skriv ner några saker!

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Vad gillar min hund bäst **efter 4 veckors träning**?

Mat/godis: .....

Jaktlek: .....

Kamplek: .....

Social närkontakt: .....

Vad har hänt **efter 4 veckors kurstid?** Har något ändrat sig?

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Hur är läget vid **kursens slut**?

Mat/godis: .....

Jaktlek: .....

Kamplek: .....

Social närkontakt: .....

Hur är läget vid **kursens slut**?

.....

.....

.....

.....

Träff 2

Tid: .....

Plats: .....

Start **vid bilarna**
För att lära känna varandra och våra hundar gör en efter en följande med sin hund medan övriga kursdeltagare och ledare agerar enligt följande:

1. Alla står några meter från bilen när hunden **lyfts ur bilen** ner på marken.
2. Alla står **tysta** under cirka 10 sek och hunden får reagera/agera spontant.
3. Alla **sätter sig ner** på huk och hunden får reagera/agera. Bemöt hunden väl!
4. Förare och hund står stilla 20 sekunder (passivitet). Hunden in i bilen igen.

På träningsplatsen - alla

Gruppövning. **Fyrklövern** (22).
Gruppen sprider ut sig och ledarna går runt. Varje ekipage visar hur man övat hemma. Efter övning är alla passiva och försöker ha **social kontakt** med sina hundar. Klappa och småprata lugnt!

* Visning. **Ögonkontakt+*bra*** (53).
Ledaren visar inlärning av **ordet *bra*** via ögonkontakt. Belöning: Socialprat, godbit eller kamplek.

* Visning. Inlärning ordet ***sitt*** (62).
Ledaren visar och instruerar ett ekipage ur gruppen inlärning av ordet *sitt*. Först tyst **förövning** sedan **ord**inlärning!

Övning hos ledare. ***Sitt + bra.***
1. Vänta på ögonkontakt. Säg ***bra*** + ge belöning. Öva 2 ggr med **olika** belön.
2. **Förövningar** av sättande med godis.
3. **Ordinlärning** av ***sitt*** enligt inlärningsordningen. ***Sitt* + *bra*** + godis. ***Bra*** + godis. ***Bra*** + godis. ***Slut.*** Hunden ”fri”.

Enskilda övningar. ***Kontakt + bra.***
1. **Ögonkontakt**+***bra***+olika belön. 3 ggr.
2. **Tyst förövning** av sättande med godbit. 3 ggr på olika platser.
3. **Öva *sitt* + *bra*** + godbit osv. ***Slut***.
4. Paus - mys eller lek! Anpassa!

* Visning. Inlärning ***kom*** (56).
Ledaren instruerar ett av ekipagen hur träningen ska gå till **i koppel** och med **medhjälpare** (som tar hunden från föraren). Ledaren påpekar att föraren säger ***kom*** **när hunden ser på annat** än på föraren!

Övning hos ledare. ***Kom.***
Ledarna hjälper ett ekipage i taget
1. ***Kom*** i koppel.
2. ***Kom*** i lina. Ledaren tar hunden lite längre bort från föraren (57).

Enskilda övningar. ***Stilla***. (128).
Passivitet. Säg ***stilla***. Stå 10-30 sek och låt hunden vara passiv. Var helt **tyst.** Säg ***slut*** och byt plats. Ostyriga hundar kan få röra sig lugnt fram och tillbaka...

Avslutning av träningen

Återsamling och avslutning av träningen genom lugn och balans hos föraren. Stå stilla så nära varandra det går. Ha hundarna i kort koppel vid vänster sida och låt hunden sitta, ligga eller stå passivt. Säg inget till hundarna. Lugn.

F I K A

Återkoppling till övningarna ute.
- Hur fungerade första träningstillfället?
- Fungerade fyrklöveraktiviteterna?
- Gick det att få kontakt med hundarna?
- Var hundarna mycket störda?

Jämför era upplevelser!

Samtala kring kap. 1, 3, 5 - hemläxan. Utnyttja gärna Frågebatteriet som finns på sid 26-31 i detta häfte!

Välj följande frågor eller andra!
3:2 om fyrklövern
3:11 om social belöning
5:3 om godbit i handen
5:12 om inlärningsordningen

Samtala kring andra frågeställningar som deltagarna kan ha **om** de är av intresse för hela gruppen.

Specifika frågor får tas efter kurstid.

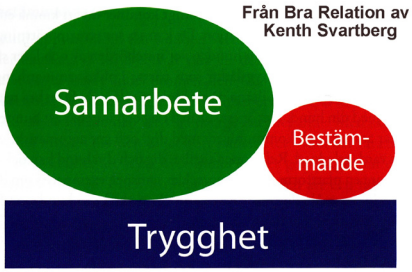

Relationsmodellen i bild; i detta fall en rejäl trygghetsbas, en stor och tydlig samarbetsroll, och en fullt tillräcklig bestämmanderoll

Hemläxa:

- Fundera över din och din hunds relation inför diskussion nästa gång. Se bild ovan!
- Läs kap 4 och valda delar av kap. 6.
- Läs igenom innehållet i kursbokens kap 10 - Övningsbank! (109)
- Se dvd:n AL på Youtube - hela eller delar!
- Kontrollera gärna i Frågebatteriet om du vill förbereda dig väl! Kan du besvara frågorna efter det att du läst i boken och sett AL-filmen kommer du säkert ihåg bättre och får enklare att översätta kunskapen till praktiska färdigheter när du tränar din hund.
- Förbered dig och din hund efter vad som ska ske träff 3!

Detta ska jag och min hund speciellt öva hemma i veckan:

.....
.....
.....
.....
.....

Träff 3

Tid: .....

Plats: .....

Start
Välkomna! Är alla hundar rastade och redo för **samarbete**?

Startövning. **"Mingel" *kom*** (118)
- Säg ***kom*** och stanna. Stå stilla, upprätt.
- Hala ev. in hunden lugnt och tydligt.
- Säg ***bra*** + ***slut*** och belöna aktivt med social aktivitet + lek. Inte godis "alltid".
Alla övar **3 ggr** att säga ***kom*** när hunden kollar på något annat än föraren. Anpassa avstånd. ***Kom*** upprepas inte.

* Visning/instruktion. **Möten** (130)
1. Gå i båge förbi varandra.
2. Passera hund som sitter eller bara är stilla hos sin förare.

Parövning. **Möte** två och två ekipage.
Bilda lämpliga par (gärna hane + tik) och öva de två alternativen som visats.

* Visning/instruktion. ***Nej+kom*** (61).
1. Rigga störning (godis/leksak/annan hund). Bryt hundens intresse med ***nej*** + ***kom*** och **hjälp** hunden komma intill dig. Säg ***bra*** och belöna. ***Slut***. Gå vidare.

2. Omvänt lockande för självsäkra hundar **OBS!** Osäker hund bör inte träna detta. Sådan hund behöver få bra självförtroende först
Visa godiset i handen. Efter **ögonkontakt** får hunden ta godbiten. Inte före.

Enskilda övningar.
Deltagarna sprider ut sig och övar de två alternativen. Ledarna bistår.

* Visning/instruktion. ***Ner*** (75).
Förebyggande ordinlärning med busig hund som brukar vilja hoppa upp mot en mötande person. När både förare **och** person sagt ***ner*** släpps godbitar vid personens fötter. Säg ***bra*** och låt hunden äta. Sedan ***slut***. Passera tyst personen.

Övning hos ledare. De deltagare som vill prova, går med sina hundar i koppel en efter en mot "hoppobjektet". **Båda** säger ordet ***ner***. **Föraren** säger ***bra***. **Mötespersonen** lägger godis på marken.

* Visning/instruktion. **Koppelhyfs - *sakta*** (129).
1. Vänd och gå åt andra hållet flera gånger. Drar hunden mindre?
2. Säga ***sakta*** + ***bra*** när hunden vänder sig om och kollar föraren. Hunden får belöning efter ***bra***. Fortsätt gå direkt efter belöningen.

Enskilda övningar. **Koppelhyfs** på stig/väg.
1. En och en övar att gå fram och tillbaka och kollar om det kan ge effekt.
2. En och en övar ***sakta*** och noterar om det passar bättre.

Även om inte hundarna drar nu, är det bra att veta hur man ska göra **när/om** det händer på promenaderna hemma.

Väntande deltagare övar **passivitet**/mys.

Avslutning av träningen
Gå lugnt till bilarna. Vattna hundarna och låt dem vila. De bör vara trötta nu.

FIKA

Återkoppling till övningarna ute.
- Fungerade **samarbetet** och fyrklöverlekarna bättre idag än förra gången?
- Fungerade ”Mingel”-övningen bättre denna gång? Varför? Varför inte?
- Verkar det som om hemmaträningen gjort någon nytta?

Samtala kring kap. 4 - dagens hemläxa.

Samtala kring **TSB** - **trygghet**, **samarbete**, **bestämmanderätt**. Se bild sid 7 i detta häfte.

Exempel på frågeställningar att ta upp:
4:3 om trygghet
4:4 om att se och tänka/reagera
4:9 om lugnande signaler
4:10 om olika rasers egenskaper

Gå igenom kap. 6 sid 50-51 i boken tillsammans. Samtala kring de ord som finns upptagna där. Vilka **styrord** funderar du på att välja att lära din hund? Skapa din ordlista (nu eller hemma tillsammans med familjen).

Ord jag tänker lära min hund:
Vill du byta ut bokens ord mot egna så är det ok. Allt är en ”överenskommelse” mellan dig och din hund.

Påbörja din **ordlista**! I början är den kort men kan bli ganska omfattande om du vill och har lust att öva din hund.

....

....

....

....

....

Hemläxa:
- Läs kap. 2 och valda delar av 6.

- Se dvd:n AL - hela eller dela upp!

- Skriv ner din första enkla **ordlista**!

- Fundera kring hur åldern på din hund påverkar ert samarbete!

- Bestäm eventuellt ny plats för nästa träff om gruppen vill det. Kanske ett fritidsområde med ”**mötesstigar**”?

- Ska fika tas med?
- .....
- .....
- .....
- .....

Träff 4

Tid: .....

Plats: .....

Start praktisk träning i **skogen**

Övning hos ledare. ***Kom+fyrklöver*** (56-59, 22). Välj övning eller öva alla!

A. Hund i lina förs från föraren 15m. Ledaren markerar när föraren ska ropa.

B. Hund i kortkoppel förs av ledaren från föraren cirka 15m. Föraren ropar ***kom*** och **när hunden börjat springa** gömmer sig föraren. Tar emot med ***bra*** + belöning.

C. Jaktinkallning. Samma som B men hunden får springa fatt föraren.

Parövning. **Koppelhyfs** (129).
Utöva **bestämmanderätt** (112).
1. Gå **tyst** fram och tillbaka på skogstig några gånger **framför** ett störningsekipage. Hala in och ge godbit vid behov.
2. Öva ***sakta*** och ge belöning bakom . Gå **mot** varandra och vänd **innan** ni möts och **innan** hundarna ”går igång”.

Parövning. ***Passivitet - kvar*** (69).
Bind era hundar i ett träd en bit från varandra. Hunden i valfri ställning. Säg bara ***kvar*** och lämna 10-15m. Ställ er nära andra hunden för att vara medhjälpare där, om det behövs. Ledaren får hjälpa till om det blir bekymmer.

Gruppövning. **Möten** (130-131).
Gruppen delas så att ekipagen möts. Hur mötet genomförs planeras **före** start. Öva att tala till mötande ekipage! *”Jag och min hund går åt sidan medan du och din hund passerar! Ok?”* Genomför mötet efter hur kursdeltagaren vill/behöver träna sin hund! Behövs **avledning** för att lugna någon hund? Samtala om det! (111)

Återsamling - FIKA (kanske är med ute)
Hur fungerade kommunikationen hundägarna emellan? Gick det att samtidigt hålla ordning på hunden?

Samtala kring följande frågor!
2:6 om miljöträning
2:9 om könsmognad
2:13 om ohörsamhet

Övningar för dem som vill fortsätta:
- .....
- .....

Hemläxa:
- Läs kap. 8 och valda delar av kap. 6.
- Kolla i frågebatteriet!
- Ta med 3 små burkar med godis till nästa gång - övning ”Minisök” (149).
- Vad vill **du** öva ur Övningsbanken(109)?
- .....
- .....

Träff 5

Tid: .....

Plats: .....

Start
Välkomna! Vilka övningar ur Övningsbanken vill/behöver deltagarna träna?

Övning hos ledare. ***Kom*** i långlina.
Ledaren tar hunden med bakom ett hörn. När hunden är utom synhåll ropar föraren ***kom***. Hunden tas emot med ***bra*** + avslutning med **hela** fyrklövern.

Enskilda övningar. ***Sitt.***
De som väntar på sin tur övar:
- ***Sitt*** + ***bra***. Efter 10 sek. ge godbit. ***Slut***.
- ***Sitt*** + ***bra***. Gå runt hunden. ***Slut***.
- ***Sitt*** + ***bra***. Stå stilla i 1 min. Sätt **tyst** tillbaka om hunden reser sig (112). ***Slut***.

Gruppövning. ***"Mingel" kom.***
Öva 3 ggr. Säg ***kom*** + ge ev. hjälp + ***bra*** + olika belöningar. Godis bara på sista.

* Visningar. Inlärning ***gå fint*** *(71)*. Ha godis i höger hand, ta godbit därifrån och ge med vänsterhand när hunden tar kontakt. Ledaren visar systemet.

Enskild övning av ***gå fint***: Gå hela tiden och mata hunden när den ”går fint” vid sidan och håller kontakt med dig.
Öva att gå slalom mellan koner - lite utmanande men det blir kul!

Säg ***slut*** plötsligt och lek med hunden!

* Visning. ”Minisök”. ***Leta godis i burk*** eller ***leta leksak*** (149).
Ledaren låter hund **se** när ett eller två små föremål döljs i gräset. Hunden förs utom synhåll och flera föremål döljs. Hunden får leta - spontant eller säg ***leta***!
* Visning. ***Släpp (loss) + bra +*** belöning = slutmålet för övningen.

Övning ***"minisök"*** med ledaren
Halva gruppen övar minisök med **favoritleksaker** eller **godis i burkar**.
Direktbelöning när hundarna hittar!
Halva gruppen övar annat eller ser på!

F I K A

Återkoppling till dagens övningar.
Notera på sid 5 betr. förändringar.
Teorisamtal enligt kap. 8.
Berör de frågeställningar som finns i frågebatteriet.

Hemläxa:
- Läs kap. 7 och valda delar av kap. 6.
- Kolla i Frågebatteriet!
- Träna både ”må bra” = förbättra relationen **och** ord som din hund ska lära sig lyda.
- **Förbered** fysisk hantering av hunden så att du kan ta på den, öppna munnen, klämma på tassarna mm. Kolla i dvd:n hur man gör där!

Träff 6

Tid: .....

Plats: .....

Start - träning i **skogen**
Välkomna! Kort samtal om veckan.

* Visning. **Spårövning** (146).
Ledaren visar upplägget enligt dvd:n då hunden tas med när spåret läggs. Hunden får spåra direkt och hitta de utlagda föremålet. Spåret läggs längs en väg så att kursdeltagarna kan följa hundens arbete. En ledare förklarar vad man ser.

Spårövning med ledaren.
Spåren (cirka 100m) läggs enligt ledarens anvisningar. Ledare följer med eller kan se när hunden spårar.

Återsamling. Reflektioner.
Berätta för varandra om spårningen!

* Visning. **"Plocka blomma"** (113).
Visas/instrueras med en av hundarna i gruppen. 1:a "blomman plockas" **3 m** från ekipaget, 2:a **6 m** och 3:e **10 m**. Sluta där oavsett resultat. Resultat?

Gruppövning. **Säkert sittande**.
Deltagarna står runt ledaren. De sätter sina hundar efterhand som ledaren genomför "plocka blomma" framför ekipaget. Övriga står passiva och väntar. Studera hur olika hundar **tyst** måste sättas tillbaka med olika styrka. Anpassning till hunden! ***Sitt*** ska inte upprepas.

* Visning/instruktion. ***Klättra*** (143).
Gör som i dvd:n och få ordet ***klättra*** att bli ett trevligt aktivitetsord!

Enskilda övningar. ***Klättra.***
Alla letar upp någon sten och övar ***klättra + bra***. Ge belöning. ***Slut***.

F I K A

Återkoppling till övningarna.

Hur var det att spåra med hunden? Gillade hunden det?

Enskilda övningar. ***Stilla*** (126).
Efter fikat **lyfts** hundarna ur bilarna - se ex. på lyftteknik på sid 16 i detta häfte. Sprid ut er och **undersök** era hundar här i skogen. Viktigast är att hunden accepterar er undersökning.
- Lägg hunden på sidan, säg ***stilla*** och kolla alla tassarna noga. ***Slut***.

Hemläxa:
- Läs kap 9 och delar av kap. 6.
- Se på dvd:n det du jobbar med just nu.
- Fundera över din hunds mentalitet och vad den betyder för ert liv och er träning.
- Kolla in **Allmänlydnad nivå 1**(sid 15)
- Träna!
- .....

Träff 7

Tid: .....

Plats: .....

Start
Välkomna! Kort samtal om veckan.

Övning hos ledare. ***Kom*** runt hörn.
Ledarna hjälper en och en. Ledaren stannar passivt med hunden bak hörnet. **Efter 10-20 sek** ropar föraren. Toppenbelöning - efter ***bra*** - förstås!

Gruppövning. ***"Mingel" kom.***
Max 3-4 ggr. Variera belöningarna. Någon med ”bara” socialprat. Spar de bästa belöningarna tills hunden gör en riktigt bra prestation. Avgör det!

* Repetition. ***(Nej) + kom*** *(61).*
Instruera med en kursekipage. Hunden i lina/långkoppel. Placera ut något som är störning för denna hund (olika för olika hundar). **Välj avstånd** till störningen!

Parövning. ***(Nej) + kom.***
Ett ekipage sitter passiva (eller är lite aktiva) medan övningshunden går förbi framför i båda riktningarna. Nu kan det vara idé att ge superbelöning efter inkallningen. Byt roller!

* Visning/instruktion/övning.
Lyft+***stilla*** *(126).* Instruera en av kursdeltagarna (se sid 16 i detta häfte) att lyfta upp sin hund på ett bord. Hunden **ska** vara ***stilla*** en stund och sedan lyftas ner.

* Passivitet - gruppövning. ***Kvar*** (69).
Förarna binder upp hundarna några meter från varandra, säger ***kvar*** och lämnar dem sedan **tyst** 10 m. Instruktören hjälper ev. hundarna. Förararna är passiva oavsett vad h. gör. Efter c. 3 min går förarna **tyst** tilllbaka, kopplar loss och går **tyst** till bilen med hundarna.

F I K A

Återkoppling till övningarna. Försök samtala kring hur hundarnas mentalitet påverkar övningarna på olika sätt. Viktigt att förstå **varför** en hund gör som den gör.

Frågeställningar att ta upp:
9:1 om ignorering **9:2** om att trösta
9:5 om rädsla **9:6** om stress

Planering av avslutningen
- Blir det något teoretiskt prov?
Ska ledaren välja ur Frågebatteriet?
Ska deltagarna välja två frågor vardera?
Skriftligt eller muntligt prov?
- Gå igenom Allmänlydnad nivå 1 för denna kurs. Se sid. 15.
- Gå igenom planeringen för kursavslutningen.

Hemläxa:
Helt valfri!

Träff 8

Start
Välkomna! Kort samtal om veckan.
Kopiera protokoll (sid 15) för varje ekipage - för egna noteringar.

Färdighetskontroll punkt 1-6:
En ledare är provledare
En person skriver noteringar på kursprotokoll. http://sripublication.se/SRIart/ArbetsplanerAllmanlydnad.htm

1. Möte - passering
Två främmande personer med hund passerar kursekipaget
2. Inkallande - *kom*
En ledare tar hunden - den andre ledaren/kontrollanten är hos föraren för att kolla fyrklövern
3. Fyrklövern genomförs
4. Kvarsittande
Deltagarna kan kontrolleras samtidigt (med avstånd) eller en och en.
5. Passivitet - *stilla*
Tre och tre ekipage kollas eller alla tillsammans om det passar bättre.
6. Fysisk hantering
Ett stabilt och halkfritt bord används. Inne eller ute. Lyftteknik se sid 16 i detta häfte.

Återsamling - fika
- Genomgång av ekipagens prestationer! Vilka är erfarenheterna?

Teorikontroll/teorisamtal
Genomför teoriprovet på det sätt ni kom överens om vid träff nr 7.

Kursutvärdering
- Genomförs enligt klubbens praxis!

Fortsatt utbildning i klubben
Ledaren presenterar **nivå 2** - fortsättningskurs - i detta arbetshäfte.
- Kommer sådan kurs att erbjudas i klubben?
- Eller kan det bli annan form av träning tillsammans för denna grupp?

Avslutning
Tack för denna gång! Lycka till!

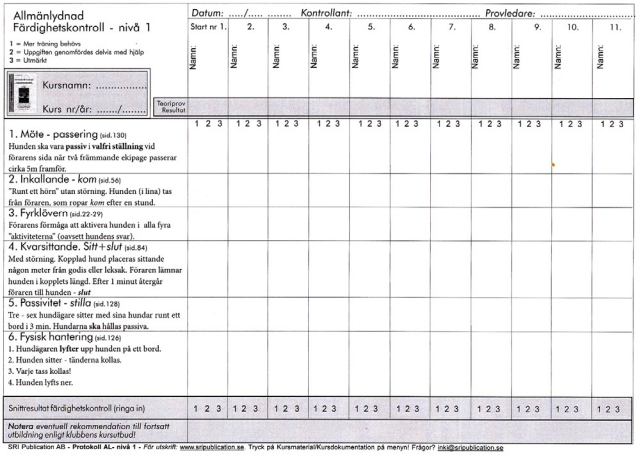

Allmänlydnad
Färdighetskontroll - nivå 1

1 = Mer träning behövs
2 = Uppgiften genomfördes delvis med hjälp
3 = Utmärkt

Kursnamn: .....
Kurs nr/år: ...../.....

Datum: ...../.... Kontrollant: ..... Provledare: .....

	Start nr 1. Namn:	2. Namn:	3. Namn:	4. Namn:	5. Namn:	6. Namn:	7. Namn:	8. Namn:	9. Namn:	10. Namn:	11. Namn:
Teoriprov Resultat											
1. Möte - passering (sid.130) Hunden ska vara passiv i valfri ställning vid förarens sida när två främmande ekipage passerar cirka 5m framför.	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
2. Inkallande - kom (sid.56) "Runt ett hörn" utan störning. Hunden (i lina) tas från föraren, som ropar kom efter en stund.											
3. Fyrklövern (sid.22-29) Förarens förmåga att aktivera hunden i alla fyra "aktiviteterna" (oavsett hundens svar).											
4. Kvarsittande. Sitt + sluf (sid.84) Med störning. Kopplad hund placeras sittande någon meter från godis eller leksak. Föraren lämnar hunden i kopplets längd. Efter 1 minut återgår föraren till hunden - sluf											
5. Passivitet - stilla (sid.128) Tre - sex hundägare sitter med sina hundar runt ett bord i 3 min. Hundarna ska hållas passiva.											
6. Fysisk hantering (sid.126) 1. Hundägaren lyfter upp hunden på ett bord. 2. Hunden sitter - tänderna kollas. 3. Varje tass kollas! 4. Hunden lyfts ner.											
Snittresultat färdighetskontroll (ringa in)	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Notera eventuell rekommendation till fortsatt utbildning enligt klubbens kursutbud!											

SRI Publication AB - Protokoll AL- nivå 1 - *För utskrift:* www.sripublication.se Tryck på Kursmaterial/Kursdokumentation på menyn! Frågor? inkl@sripublication.se

Allmänlydnad - nivå 1

Bedömning: Mer träning behövs (1). Hunden behövde hjälp (2). Utfördes utan hjälp (3)

Bedömning och kommentarer:

1. Möte - passering (sid.130)

Hunden ska vara **passiv** i **valfri ställning** vid förarens sida när två främmande ekipage passerar cirka 5m framför.

1. .....

2. Inkallande - *kom* (sid.56)

”Runt ett hörn” utan störning. Hunden (i lina) tas från föraren, som ropar ***kom*** efter en stund.

2. .....

3. Fyrklövern (sid.22-29)

Förarens förmåga att aktivera hunden i alla fyra ”aktiviteterna” (oavsett hundens svar).

3. .....

4. Kvarsittande. *Sitt+slut*

(sid.84) Med störning. Kopplad hund placeras sittande någon meter från godis eller leksak. Föraren lämnar hunden i kopplets längd. Efter 1 min. återgår föraren till hunden - ***slut***.

4. .....

5. Passivitet - *stilla* (sid.128)

Tre hundägare sitter med sina hundar runt ett bord i 3 min. Hundarna **ska** hållas passiva.

5. .....

6. Fysisk hantering (sid.126)

1. Hundägaren **lyfter** upp hunden på ett bord. Gör som på bilderna på sid 16 i detta häfte.
2. Hunden sitter/står - tänderna kollas.
3. Varje tass kollas!
4. Hunden lyfts ner.

6. .....

Ett säkert sätt att lyfta en hund

1. Sätt ena handens tumme i halsbandet så att hunden inte kan hoppa från dig...

2. För andra handen/armen in under hundens buk på ett mjukt och lugnt sätt...

3. Lyft upp hunden lugnt och ställ den t.ex. på ett bord, där du ska undersöka den.

Använd samma grepp när hunden ska tas ner från bordet. Låt den inte hoppa ner själv.

Öva när hunden är i balans! Många hundar ogillar att bli lyfta. Öva!

FK 1. Kursstart

Kursledare: .....
Tel: .....
E-post: .....

Fortsättningskurs

Välkomna alla!

Presentationer
- Ledare
- Deltagare

Kursmaterial
- Medtaget från valp/grundkurs.

Information
- Tider, platser mm.
- Hemläxor - eget ansvar!

Kursmål
- Generella - enligt färdighetskontroll nivå 2 - se sid 22 alt. SBK:s Allmänlydnadspass - se sid 23.
- Deltagarna bör vara väl insatta i kursbokens och dvd:ns innehåll. Fråga!

Kursinnehåll - praktiskt
- Belöningsträning.
- Repetion av **ord**inlärningen i nivå 1.
- Inlärning av orden ***ligg, gå fint, stanna, hopp, tyst, ta den*** och ***släpp.***
- Inkallning med störningar.
- Hunden går lugnt och fint vid sidan.
- Möten/passeringar.
- Stadgeträning av de passiva orden.
- Stoppkommando.
- Passivitet i svåra lägen (hantering).
- Näsarbete t.ex. **leta** föremål, person**spårning** med föremål i spåret och person**sök**.

*) *Sidhänvisning till kursboken*

* Visning. Nya kommandoord. (50-51*)
Ledaren visar hur en hund agerar när den hör nedanstående ***ord.***
Deltagarna ger exempel på när de skulle kunna använda dessa **ord** i sin vardag:
Ligg + ***bra*** + godbit + ***slut*** (sid 64).
Gå fint + *bra* + *slut* + lekbelöning (sid 71-73).
Stanna + *bra* + *slut* (67-68).
Ta den + släpp + *bra* + *slut* (80).
Hopp + *bra* + *slut* (76) vid bil efteråt.

F I K A med teorisamtal

Gruppövningar (dessa eller andra)
- ***Sitt*** - sittande hundar runt ledaren.
- ***Slut*** - vänd och gå en sväng bakåt.
- ***Kom*** - ”mingel” hela gruppen.
- Kvarsittande. S*itt* + ***kvar*** i kopplets längd. Tyst återsättande. Avsluta *slut*.

* Visning/instruktion. Inlärning ***Gå fint*** *(71)* med godisbank i högerhanden och *slut*lek med kampleksak eller bollar.

Enskilda övningar. ***Gå fint***.
Var noga med att säga ***bra + slut*** + ge fyrklöverlek som avslutning.

Avslutning. *Hopp* visas vid bilarna.

FK 2

Tid: .....
Plats: .....

Start på **träningsplatsen**
Ledaren ger förslag till dagens träning.

Gruppövning. ***"Mingel" kom*** för kontakt och **belöningsträning.**

Enskilda övningar
Sitt - gå runt hunden. ***Slut***.
Gå fint som ”mingel” med godis i höger hand som ges efter varje ***bra***.
Nej + ***kom*** vid passerande av störning.

* Visning läggande. 1. Tyst förövning med godis. 2. Ordinlärning ***ligg***. Tre ***bra*** när hunden ligger + godis efter varje ***bra***. ***Slut***. Upp.

Enskild övning. Förövning läggande eller ordinlärning ***ligg*** för dem som vill/kan.

Parövning. **Möten.** Ekipage möts på olika sätt och efter behov.

Gruppövning. **Passivitet**. Hunden i valfri ställning. 3m mellan ekipagen. 1 minut.

* *Visning.* ***Ta den*** och ***släpp*** *(80).*
- Förövning gripande + släppande (tyst).
- Ordinlärning ***ta den*** + ***släpp*** + ***bra*** + belöning. ***Slut***.

Övning hos ledare. ***Ta den*** och ***släpp.***
Förövning/ordinlärning.

F I K A med teorisamtal
Ytterligare träning eller?

FK 3

Tid: .....
Plats: .....

Start **vid bilarna**
Ledaren ger förslag till dagens träning.

* Visning/instruktion. ***Hopp in/ut*** *(76).*

Övning hos ledare. ***Hopp ut*** nu när ledaren kollar och ***hopp in*** efter träningen.

Gruppövning. ***"Mingel" kom*** för kontakt/ **belöningsträning** + **bestämmanderätt** (114). Lägg bollarna synligt, erbjud annat.

* Visning. Inlärning av ***stanna*** *(67).*
Medhjälpare belönar hunden när den står.

Övning hos ledaren som belönar hunden.
Övriga ser på eller övar - enskilt - annat.

Parövning. **Möten.** Välj ekipage och svårighetsgrad.

Gruppövning. **"Plocka blomma"** (113).
Runt ledaren som agerar störning.

Enskild övning. ***Ligg*** när hunden sitter.
Enskild övning. ***Kom*** förbi godisfat (87).

Enskild övning. ***Gå fint*** till bilen.
Övning med ledare. Vid bilen **övas** ***hopp in*** med hunden passiv utanför.

F I K A med teorisamtal
Nästa gång **skogen**! Skriv in tid och plats. Gå igenom vilken utrustning som passar.

FK 4

Tid: .....
Plats: .....

Start i **skogen**

Spårövning (146-147) enligt hur deltagarna övat efter grundkursen.
Alt. 1: Hunden tas med av föraren när spåret läggs (som på grundkursen).
Alt. 2: Föraren lägger spåret - hunden vet inget om att spår är lagt till den.
Alt. 3: Deltagarna lägger spår åt varandra och följer med under spårningen. Sätt några snitslar!

Enskild övning. ***Ta den + släpp*** av lekföremål eller "tävlingsspårpinnar".

Parövning. **Möten** på skogsstig (131). Välj olika varianter. Byt roller!

Parövning. **Passivitet *kvar*** (128). Bind upp hundarna i skogen och stå en bit från dem. Vid oro agerar medhjälp.

F I K A med eftersnack

Hundarna kan kanske ligga uppbundna en bit ifrån gruppen. Bra träning. Kan de inte det - sätt in dem i bilarna. Vattna. Inget tjat, skogen ska vara positiv!

Låt alla berätta om erfarenheterna från dagens träning och hur man tänker träna vidare. Spårning är bra mental träning för alla hundar - och förare.

FK 5

Tid: .....
Plats: .....

* Visning/instruktion. **"Leverpastejen"** (120). Inkallande med störning.

Övning hos ledare. ***Kom*. "Leverpastej"**. Öva max. 3 ggr. Nästa gång? Övriga deltagare ser på och lär!

Parövning. **Möte - *kom***. Hunden i fullt koppel. Gå mot varandra. Innan hundarna möts säg ***kom*+*bra***+belöna+ ***slut***. Öva två ggr. Byt ekipage!

Gruppövning. ***Gå fint*** i mingelform. Belöna socialt *duktig vovve* efter **varje *bra*** och med kamp/jakt/godis efter **vart 3:e** *bra* + *slut* och paus.

Enskild övning. ***Ligg + bra*** (84) vid sidan av föraren. **Tyst** hjälp om hunden reser sig. Efter 1 minut läggs godbit mellan tassarna. ***Slut***. Lämna platsen.

Enskild övning. ***Stanna*** då hunden är "fri" i koppel. När hunden står stilla, säg ***bra*** + **kasta** en godbit till hunden. ***Slut***.

F I K A med eftersnack

Kolla gärna i **kursbok** tillsammans för återkoppling. Hur funkar allmänlydnaden hemma? Jämför och ge varandra goda råd!
Nästa gång i **skogen**? Planera!

FK 6

Tid: .....
Plats: .....

Start i **skogen**

* Visning. **Sök i koppel** (se bild i boken på sid 150) eller med lös hund om det passar (se skiss i boken sid 151). Planera gemensamt så alla vet hur man ska agera under övningen. Då bör det vara tyst - ett sinne i taget (42).

Övning hos ledare. ***Sök***. Samma figurantplacering för alla. Kolla vinden!

Parövning. **Möte** med annat ekipage på skogsstig. Säg ***kom*** + ***bra*** i alla lägen.

Enskild övning. ***Ligg+bra***. Stå passiv och tyst någon meter från hunden. ***Slut***.

* Visning. **Budföring** (153).

Enskild övning. ***Marsch***. Öva **en** kort sträcka. **Från** medhjälparen **till** föraren. Ev. i lina. Säg *marsch* eller *spring*. Föraren säger *kom* **om** hunden tvekar. När hunden är hos föraren - säg *bra* osv.

F I K A med eftersnack

Samtala om fördelen av att hunden lyder även i skogen.
Fler övningar för dem som har lust.

Nästa gång: Träffas på stan före?

FK 7

Tid: .....
Plats: .....

Start i **stadsmiljö**

Övningar i koppelhyfs, ***kom+gå fint, sitt, ligg, stanna, nej+kom, kvar.***

Dela gruppen och möt varandra några gånger på ”stora gatan”.
- Börja gå i fullt koppel.
- Om/när hunden drar säg ***kom + gå fint + bra*** och fortsätt gå.
- Stanna upp och säg ***sitt+bra*** + belöna. Återför hunden tyst till sittande om den reser sig (bestämmanderätt).
- Säg ***nej+kom+bra*** **om** hunden avviker mot annat ekipage. Var social+ge godis.
- Låt person sitta på bänk. Säg ***stanna*** och när hunden tagit ögonkontakt med **dig** - säg ***varsågod*** och låt hunden hälsa.
- Bind hunden vid stolpe, säg ***kvar*** och låtsas lägga något i en papperskorg några meter bort. Hämta hunden passivt.

Återsamling. Hundarna läggs vid sidan av förarna. ***Ligg+bra. Slut***. Gå till bilarna.

F I K A med eftersnack på klubben

Enskilda övningar med ledaren inför avslutningsprovet - se sid 22/23 - nästa gång om så behövs.

Parövningar för dem som vill/behöver det. Annat? Planera inför avslutningen?

FK 8

Tid: .....
Plats: .....

Förslag till avslutning
- Kopiera protokoll (sid 22) för varje ekipage för egna noteringar!
- Ledaren fyller i på sitt sammanställningsprotokoll. Kopieras från http://sripublication.se/SRIart/ArbetsplanerAllmanlydnad.htm

Allmänlydnad nivå 2.
Protokoll sid 22.
En - eller flera deltagare samtidigt - prövas enligt följande:

1. Ekipage möts. *Kom+gå fint.*
2. Inkallning ”leverpastej”
3. Fyrklöveraktiviteter med koll av bestämmanderätt
4. Stopp-kommando på 10 m.
5. ”Plocka blomma” hela gruppen
6. Passivitet - ligg 1 minut.

- Genomgång av ekipagens prestationer! Vad har noterats av deltagarna? Hur ser ledarens observationer ut? Samtala kring detta och hur träningen kan förbättras.

F I K A - Teorisamtal

- Vid skriftligt prov - byt prov och rätta varandras. Genomgång tillsammans av det som var svårt att svara på.
Frågor tas från Frågebatteriet (sid 26-31)

Kursutvärdering
- Genomförs enligt klubbens praxis!

För de ”tävlingsintresserade”
Visa kursmaterial som kan köpas redan nu och förstuderas före kurs.

För ”familjehundarna”
Visa kursmaterial för aktivering - planerad i arbetshäftet **Aktiv med Hund.** 8 träffar med allmänlydnad, spårning, leta föremål, rallylydnad och agility.

Gemensamma hundpromenader kanske kan arrangeras - då man förenar ”nytta med nöje”.

Om fortsatt hundträning på klubben
De som vill fortsätta sin hundträning och bli **långvariga medlemmar** i klubben kan stanna kvar en stund och samtala med ledaren kring inriktningen på sin medverkam i klubben.

Om någon vill hjälpa till i klubbarbetet förmedlas kontakt till styrelse/kommittéer.

De tävlingsintresserade anvisas rätt tävlingskurs om klubben erbjuder sådana.

Det finns mycket att prata om ...

Tack för denna gång! Lycka till!

Allmänlydnad - nivå 2

Bedömning: Mer träning behövs (1). Hunden behövde hjälp (2). Utfördes utan hjälp (3)

Bedömning och kommentarer:

1. Möte - passering (sid.131)

Två ekipage möts. När de närmar sig varandra säger de ***kom*** till sina hundar och sedan ***gå fint+bra*** och passerar. *Slut*. Belöning får ges efter *slut*.

1. .....
.....
.....
.....
.....

2. Inkallande - *kom* (sid.120)

med störning. 15-20m. Hunden i lina tas från föraren till ”leverpastejfläck”. Föraren ropar *kom* när hunden slickar. Belöna **före** försök nr två.

2. .....
.....
.....
.....
.....

3. Fyrklövern (sid.114)

Hunden aktiveras i fyrklöveraktiviteterna. Bollar/kampsak/godis läggs **synligt**. Bestämmanderätt kontrolleras.

3. .....
.....
.....
.....

4. Stopp-kommando *ligg, stanna* eller *stopp* (sid.138.)

Medhjälpare har hunden i lina 10-15m från föraren. Hunden uppmärksammar störning. Föraren kommenderar. Ev. hjälp ges av medhjälparen. Hunden hämtas av föraren.

4. .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Säkert sittande (sid.113) ”Plocka blomma”

Hunden sätts vid förarens vänstra sida.
Kontroll 1: Störning 3m framför.
Ev. kontroll 2: Störning 8m framför.

5. .....
.....
.....
.....
.....

6. Passivitet (sid.128)

Hunden läggs och föraren står **stilla** en meter från hunden under en minut.

6. .....
.....
.....

SBK:s Allmänlydnadspass

Bedömning:
Mer träning behövs (1). Hunden behövde hjälp från föraren (2).
Utfördes utan hjälp från föraren (3)

AL-passet beställs hos SBK-shopen av klubb-funktionär.

1. Kvarsittande med störning
Resultat: .....
Hunden i lina ska kvarsitta 1-2 min. Föraren + tre olika störningar (folk, hundar, bollar ...)

2. Möte med andra hundar på stig/gångväg (hunden i koppel)
Resultat: .....
Möte med tre ekipage. Föraren avgör mötessättet.

3. Sitta tyst i bil
Resultat: .....
Hunden ska vara tyst när hundekipage passerar c. 5 m utanför bilen.

4. Sitta kvar i bil
Resultat: .....
Hunden ska vara kvar i bilen tills föraren gett kommando.

5. Gå fint vid sidan/bakom
Resultat: .....
Hunden följer vid sidan av föraren i slakt koppel/lös, när man går cirka 100m.

6a. Hantering/visitation
Resultat: .....
Hela hunden undersöks noga av föraren. Huvud, kropp, tassar osv.

6b. Hantering/visitation
Resultat: .....
Annan person undersöker hunden. Ska vara positivt för hunden.

7. Inkallande med störning
Resultat: .....
Hund i lina/lös utsätts för tre av föraren valda störningsmoment. Hunden kallas in tre gånger och är fri emellan inkallningarna.

8. Stoppkommando
Resultat: .....
Hunden är lös eller i lina. Provoceras av ”ofarlig” störning. Stoppas via *stopp, ligg* eller *stanna.*

9. Passivitetskontroll
Resultat: .....
Hunden ska under 2 min. förhålla sig passiv intill sin förare.

10. Nosaktivering
Resultat: .....
Hunden har under kursen genomfört två olika näsaktiviteter t.ex. spår och uppletande av föremål.

För klubb och ledare

Inki Sjöstens tankar kring användandet av kursmaterial Allmänlydnad.

Kursledare

Det är lämpligt med en ledare per fem/sex deltagare. Två grupper kan träffas samtidigt och samarbeta. Därmed kan speciellt par-övningarna varieras bättre. Vid vissa gruppövningar är det dessutom bra att vara många.

Kurstid

Planeringen i detta arbetshäfte är gjord betr. nivå 1 för **en** uppstartskväll *utan* hundar och **sju** träffar *med* hundar. 3 x 45 min. Nivå 2 **med** hundar.

Träffarna börjar ute när hundarna är utvilade och så kommer fika och teori medan hundarna får vila i bilen. Det blir oftast svårt med hundägarnas koncentration på teorin om de har sin hund med sig in. Klubben bör ha en strategi kring detta, så att alla ledare gör på samma sätt.

Arbetshäfte

Kursen följer detta arbetshäfte i stort. Ändra om det behövs! Kursinnehållet bör anpassas till de **individuella (önske)mål** som deltagarna har - om de är rimliga förstås...
Kommandoorden får självklart bestämmas av deltagarna själva om de vill det. Det är bara noga att orden används på ett konsekvent sätt! Och **att** de används.

Dokumentation

Försök få deltagarna att **skriva ner** i arbetshäftet vad de vill komma ihåg till nästa gång avseende läsning i kursboken och praktisk träning.

Frågebatteri i detta häfte

Vid varje träff finns några **frågeställningar** att besvara och/eller fundera över inför teoridelen av kursen. De som vill komma väl förberedda kan leta upp svaren i boken och läsa på. Detta ger trygghet i upplägget av teorin. Även om alla direkt vet svaren kan det ändå bli bra diskussioner vilket man alltid lär sig något av.

Gruppinriktad utbildning

Ledarna försöker skapa ett fint **inlärningsklimat** - givetvis med hjälp av intresserade och aktiva deltagare. Alla måste vara **inställda på samarbete**. **Ledarna** håller teoretiska genomgångar, visar, instruerar och sammanfattar enligt arbetshäftet. Instruktion kan gärna ske med något av gruppens ekipage.

Hundar

Hundarna (alla, två och två eller en och en) bör någon gång **tas med in i klubbstugan** under de teoretiska passen för att lära sig uppträda inomhus och förstås även nära andra hundar. Eftersom kursens mål primärt bygger på relationen mellan hund och ägare bör **lek med andra hundar** nedprioriteras under dessa utbildningsperioder. När hunden kan kallas in vid lek med annan hund kan

förstås lek tillåtas i rimlig omfattning. Socialt osäkra hundar kan behöva kontakt med andra **äldre ”snälla” hundar** för att lära sig hundspråk. Arrangera det!

Låneutrustning att ha med

Ledaren bör ha med sig varje gång
- Två likadana **bollar** (folk glömmer)
- **Kamptrasa**
- Långlina **15m** och kortlina **3m**
- **Kortkoppel** när hund ska hämtas

Träning under kurstid

Detta arbetshäfte innehåller förslag till övningar av olika slag. Tanken är att välja de övningar, som passar hund och förare dels **individuellt**, dels i **par** med annat ekipage och slutligen hela **gruppen** tillsammans. Vad som passar, avgörs av hundägarnas mål och ambition samt givetvis vilken typ av hund de har - mentalt och fysiskt.

Individuell träning

Poängtera att själva **ordinlärningen** sker **hemma** i lugn och ro. På kursen blir alla instruerade. Under kurstid tränas med de störningar som finns genom att övriga ekipage tränar i närheten.

Parträning

Ekipagen har olika träningsbehov beroende på hundens ålder eller hur den blivit uppfostrad före kursen och vilka mål man har. Oavsett skäl, är det bra att fokusera viss träning gentemot en **kurskamrat** och därmed hjälpa varandra att träna hunden eller hundarna att acceptera vissa störningar eller kanske orka med att vara **passiv**. Det finns många kurskompisar och därmed många alternativ för hunden att tränas. Förmedla det sättet att tänka!

Gruppträning

Den primära avsikten med gruppträning - dvs. när instruktören säger vad gruppen ska göra - är att hundarna ska lära sig **lyssna** till **sina** förare även när det är ”stökigt” runtom.

Träning hemma

Träning hemma är givetvis den allra viktigaste och kanske den svåraste i och med att **familjen** kanske har olika intresse och kunskap att bete sig korrekt mot hunden.

Samtala om detta och få deltagarna att berätta för varandra om hur de tränar vid rastningsrundor, bilturer, ensamträning mm. Försök få deltagarna att hjälpa varandra - samarbeta!

Uppmana ihärdigt deltagarna att kolla i kursbokens **Övningsbank** och träna igenom alla övningarna där!

Ledarhjälp

Häftet Allmänlydnadsövningar - instruktioner i ord och bild - hjälper ledaren att formulera sig kort och korrekt.

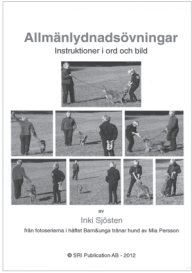

/Inki Sjösten 070 823 09 99

3:4 Vilka ”leksaker” ute i naturen kan du nyttja för lek med din hund? *24.*
3:5 Vilka ”biverkningar” kan naturleksakerna skapa för din hund? *Sid. 24.*
3:6 Varför bör de två jaktföremålen du erbjuder hunden lek med vara exakt likadana? *Sid. 25.*
3:7 Vad gör du om hunden tar ena bollen och springer iväg med den? *26.*
3:8 Hur kan du hjälpa en måttligt intresserad hund att tycka kamplek med dig är kul? *Sid. 27.*
3:9 Hur kan du hjälpa en mycket intresserad hund att kampa balanserat med dig? *Sid. 27.*
3:10 Hur bör man agera med en hund som har stort ägande”begär”- vill erövra trasan? *Sid 28.*
3:11 Vad menas med social belöning? Hur kan du agera för att din hund ska uppskatta dig, tror du? *Sid. 28.*
3:12 Vad ska belöningssignalen (markören) har för betydelse för hunden? *Sid. 29.*

.....

Kapitel 4. Du hund och jag människa - kommunikation

4:1 Vilken nyttoanvändning kan hundar ha för oss? *Sid 31.*
4:2 Fundera över hur en god relation mellan förälder och barn **resp**. mellan hundägare och hund kan uttryckas! Likheter? Skillnader? *Sid. 32.*
4:3 Hur kan vi agera för att få vår hund trygg? Vad bör vi undvika att göra? *Sid. 33.*
4:4 Vi **ser** och tänker medan en hund **ser** och reagerar. Vad har vi för nytta av att fundera över det? *Sid. 35.*
4:5 Vilken är den stora skillnaden mellan hundens och människans hörsel? *Sid. 35.*
4:6 Vilken betydelse kan vårt röstläge ha när vi kommunicerar med vår hund? *Sid. 35.*
4:7 Vad kan menas med att hunden är luktintelligent? *Sid. 36.*
4:8 Samarbete är att ”ge” och ”få”. Vad ger du hunden och vad får du? 36.
4:9 Hur gör hunden när den ger dig lugnande signaler? *Sid. 37.*
4:10 Olika raser har olika medfödda egenskaper. Vad vet du om din ras? *38.*
4:11 Varför bör man vara försiktig med att lämna två hundar ensamma tillsammans? *Sid. 39.*

.....

Kapitel 5. Hur lär sig hundar?

5:1 Vad kan vara viktigt att tänka på inför start av ordinlärning avseende miljö, ditt tillstånd och hundens tillstånd? *Sid. 42.*
5:2 Vad menas med att ”nå ett sinne i taget”? *Sid. 42.*
5:3 Varför bör man inte ha en godbit **i handen** när man håller på med **ord**inlärning? *Sid. 42.*
5:4 Varför är det viktigt att vara alldeles stilla när man säger ett **nytt ord** till hunden? *Sid. 42.*
5:5 Vad menar vi med kroppsspråk/handtecken? *Sid. 42.*

5:6 Ord = signal. Varför bör det nya ordet uttalas med neutral röst? *Sid. 43.*

5:7 Varför bör man inte upprepa ett ord flera gånger? *Sid. 43.*

5:8 Varför bör det inlärda ordet övas på olika platser? *Sid. 43.*

5:9 Vad menas med förövning? *44.*

5:10 Varför bör föraren vara **tyst** vid förövning? *Sid. 44.*

5:11 Rabbla inlärningsordningens 6 punkter utantill för någon ”intresserad”! *Sid. 44.*

5:12 Förtydliga varje punkt i inlärningsordningen. Besvara gärna frågorna: Vad betyder det? Varför? *44.*

5:13 När kan en godbit vara en muta? Varför? *Sid. 44.*

5:14 När är en godbit belöning? Varför? *Sid. 44.*

5:15 På vilka **två** sätt kan du få hunden att göra ordet utan din hjälp vid ordinlärning? *Sid. 45.*

5:16 Hur vet jag att hunden förstår ordet jag sagt? *Sid. 45.*

5:17 Varför bör ord tränas på olika ställen? *Sid. 45*

5:18 Vad kan vara orsak till att en hund inte lyder det föraren säger? *46.*

5:19 Vad menas med symbolen spegeln? Vad har vi för nytta av att veta det? *Sid. 46.*

5:20 Vad är den gemensamma nämnaren för ett **klicker**-*ljud* och **ordet** *bra*? *Sid. 47.*

.....

.....

.....

.....

Kapitel 6. Inlärning av ord

6:1 Vilken nytta är det med att hunden lystrar till sitt namn? *Sid 50.*

6:2 Vad menas med belönings-signal? Varför använder man en sådan? *Sid. 50.*

6:3 Vad ska ordet *slut* betyda för hunden? *Sid.50.*

6:4 Varför är det ”rött kort till föraren” om ordet *slut* inte uttalas när t.ex. *sitt* ska upphöra att gälla? *Sid 50.*

6:5 En hund kan lyda våra ord men även vårt kroppsspråk. Vilket är att föredra när du måste kalla in din hund när den är på väg efter något förbjudet? *Sid. 49-50.*

6:6 Varför är *varsågod* egentligen ett ”förbuds”ord? *Sid. 50.*

6:7 Varför bör ordet *nej* användas sparsamt? *Sid. 50.*

6:8 Vilka andra ord kan ersätta *nej* vid ”mindre allvarliga förseelser”? *50-51.*

6:9 Du har sagt *sitt* till din hund. När får den resa sig? *Sid. 50.*

6:10 Fundera över skillnaden mellan orden *ligg* och *lägg dej*! *Sid. 50.*

6:11 Vilka andra ord kan kombineras med *stanna* när hunden står där borta? *Sid. 50.*

6:12 Ordet *kvar* bör för hunden betyda att föraren kommer tillbaka. Vilken betydelse kan det ha för hunden? *Sid. 50.*

6:13 Fundera över följande regel för ordet *gå fint*: ”Hunden ska hålla sig max. 50 cm från föraren”. *Sid. 51.*

6:14 Vilken är hundens regel för ordet *ner*? *Sid 51.*
6:15 Vilken glädje kan en hund ha av att kunna ordet *ta den*? *Sid. 51.*
6:16 Vilken nytta kan vi ha att vår hund kan ordet *släpp*? *Sid 51.*

.....

Kapitel 7. Stadga, säkerhet och uthållighet

7:1 Försök definiera ordet stadga! *Sid. 83.*
7:2 Vad kan man mena med att ha kontroll över sin hund? *Sid. 84.*
7:3 Vad menas med begreppet störning i hundsammanhang? *Sid 84.*
7:4 På vilket sätt kan man hjälpa en hund att klara av en störning? *Sid. 84.*
7:5 Vilka störningar är svåra för din hund att klara av? Jämför med andra hundägare? *Sid. 85.*
7:6 Varför är det viktigt att ta bort synintrycket (vända hunden) som en hund störs av? *Sid. 86.*
7:7 Hunden störs kraftigt av något den ser. På vilket sätt kan hunden positivt avledas? *Sid. 86.*
7:8 Hunden bryr sig inte om att lyda det du sagt och du är säker på att den kan ordet. Du upplever hunden nonchalant mot dig. Hur kan du resonera och åtgärda? Tänk på - för hunden - både positiva och negativa åtgärder. *Sid. 86.*
7:9 Varför är det viktigt att redan tidigt i hundens ålder öva inkallning i skog där det finns vilt? *Sid. 88.*
7:10 Vilken kan effekten bli om en hund alltid får hälsa på hundar den möter? *Sid 88.*
7:11 De flesta hundar är intresserade av andra hundar. Hur lär man hunden att välja föraren när han kallar in sin hund då den ser en annan hund? *Sid. 88-90.*
7:12 Definiera begreppet uthållighet i allmänlydnadssammanhang! *Sid. 90.*

.....
.....
.....
.....

Kapitel 8. Skötsel och ansvar

8:1 Varför är det viktigt att en hund inte blir överviktig? *Sid. 91-92*
8:2 Varför ska en hund inte ha mat direkt efter en motionsrunda? *Sid. 92.*
8:3 Vad bör man fundera över inför och under kloklippning? *Sid. 92.*
8:4 Vad bör hunden vaccineras mot regelbundet? *Sid. 93.*
8:5 När behöver hunden rabiesvaccineras? *Sid. 93.*
8:6 Vad kollar du vid den dagliga ”visitationen” av din hund? *Sid. 93.*
8:7 Varför bör man kolla hundens avföring varje dag? *Sid. 94.*
8:8 Vilken är hundens normala temperatur i vila? Har du kollat tempen på din hund någon gång? *Sid. 94.*
8:9 Hur undviks att en hund får fästingar? *Sid. 94-95.*
8:10 Vad bör ingå i hundens husapotek? Ska du köpa till något? *95.*

8:11 Har du Apotekets häfte ”Hälsoråd för hund”? Åtgärd! *Sid. 95.*
8:12 Nämn tre aktiviteter för fysisk aktivitet med hunden! *Sid. 96.*
8:13 Varför bör man inte kasta pinnar som motion till en hund? *Sid.96.*
8:14 Nämn två sätt att ge hunden psykisk stimulans! *Sid. 97.*
8:15 Varför är det ett ”måste” att erbjuda hunden s.k. näsövningar? *97.*
8:16 Ge tre exempel på vad som är god hundhållning/god allmänlydnad! *Sid. 98.*
8:17 Ge exempel på några ställen där det råder hundförbud! *Sid. 98.*
8:18 Mellan vilka datum - enligt Jaktlagen - får hunden absolut inte löpa lös i skog och mark? *Sid. 99.*
8:19 Vilket budskap finns i Lagen om tillsyn över hund? *Sid. 99*
8:20 Alla hundar - även blandras - måste vara registrerade i Sverige? Vem registrerar? *Sid. 100.*
8:21 Vad heter lagen som skyddar hunden? *Sid. 100.*
8:22 Vad menas med strikt hundägaransvar? *Sid. 100.*
8:23 Har du koll på de lokala ordningsföreskrifter som gäller i din kommun? Om inte - hur tänker du ta reda på dem? *Sid. 100.*

Kapitel 9. Mentalitet

9:1 Hur kan ett ”fel”beteende utvecklas om vi ignorerar det? *Sid. 102.*
9:2 Vad kan hända om vi ömkar och ”tröstar” en hund som blivit rädd? *102.*
9:3 Hur kan en hund bete sig när den blir rädd? *Egna iakttagelser!*
9:4 Hur kan ett ”fel”beteende utvecklas om vi bestraffar det? *Sid. 103.*
9:5 Varför måste man vänta en stund med att fortsätta träningen om hunden blivit rädd eller varit aggressiv? *Sid. 103.*
9:6 Hur kan man se på en hund att den är stressad? *Sid. 104.*
9:7 Vad menas med att öva passivitet och varför måste vissa hundar övas? *Sid. 104.*
9:8 Vad kan förorsaka stress hos en hund? *Sid. 105.*
9:9 Ge några exempel på hur man kan hjälpa en hund att inte bli stressad! *Sid. 105-106.*
9:10 Hur kan man tänka kring att passa ihop med sin hund? *Sid. 106.*
9:11 Vad betyder benämningen BPH och vem är huvudman för denna test? *Sid. 107.*
9:12 Vad betyder benämningen MV, MH och MT i testsammanhang? Vem är huvudman för dessa beskrivningar/tester? *Sid. 108.*
9:13 Vad är syftet med att låta beskriva/testa sin hund? *Sid. 108.*
.....
.....

Kapitel 10. Övningsbank

10:1 Vad menas med att ha hunden i balans före en övning? *Sid. 110.*
10:2 Vad är syftet med avledningsövningar? *Sid 111.*

10:3 Ge exempel på avledningsövningar? *Sid. 111.*

10:4 Ge exempel på hur man kan utöva bestämmanderätten över sin hund i syfte att få den i balans före träning? *Sid. 112.*

10:5 Beskriv övningen ”plocka blomma” och berätta om syftet! *113.*

10:6 När hunden övas i att klara en störning rekommenderas i boken att störningen sker längre och längre **från** hund och förare. Varför? *Sid. 113.*

10:7 Jämför begreppen **utöva bestämmanderätt** och att **ge tillåtelse**! Likheter? Skillnader? *Sid. 115.*

10:8 Fundera över hur förbudsordet ***nej*** bör användas för att fungera säkert den dag man verkligen behöver det! *Sid. 116.*

10:9 Fundera över hur ”leverpastejövningen” kan fungera i din vardag om hunden inte kommer när du säger *kom*! *Sid. 120-121.*

10:10 Varför ska du vara **tyst** när hunden hämtas tillbaka till din inkallningsplats? *Sid. 120.*

10:11 Jämför de båda hämtningsalternativen när hunden inte åtlyder din inkallning. Fysisk hämtning resp. gå till hunden och tala ovänligt till den (psykiskt obehag). *Sid. 122.*

10:12 Vad menas med frihetsavstånd? Hur övas det? *Sid. 122.*

10:13 Hur kan ordet ***kvar*** användas ensamt? Respektive användas tillsammans *sitt + kvar*? *Ligg + kvar*? *Sid. 123.*

10:14 Vilka olika strategier kan man välja vid möte med annat hundekipage som man inte känner? *Sid. 130.*

10:15 Varför är det viktigt att träna en hund i taget om man har flera hundar? *Sid. 132.*

10:16 Fundera över för- och nackdelar med att låta valpar leka med varandra – jämfört med att valpar får umgås med äldre hund! *Sid. 133.*

10:17 Hur måste man träna om sällskapshunden är viltintresserad? *137.*

10:18 Hur kan man resonera om hunden vaktar huset och tomten? *140.*

10:19 Hur kan en ljudkänslig hund övas att tåla obehagliga ljud? *Sid. 141.*

10:20 Vad är det för vits med att låta hunden klättra och balansera? *Sid. 143.*

10:21 Vad har **hunden** för glädje av att lära sig tricks – snurra mm? *144-145.*

10:22 Vilken är den stora skillnaden mellan en hund som spårar och en som söker? *Sid. 146-152.*

10:23 Vad heter den bruksgren då hundarna springer i terräng mellan två förare? *Sid. 153.*

10:24 Vad är kännetecknande för aktiviteten **rallylydnad**? *Sid. 156.*

Egna frågeställningar:

.....

.....

.....

.....

Lycka till med din utbildning!
Med vänlig hälsning
Inki Sjösten

SRI Publication AB

2022

Böcker/häften med **målbildsträning** som inlärnings- och träningsmetod. *Kontakta* **Inki Sjösten** - tel 070 823 09 99 eller inki@sripublication.se

Priserna gäller exkl. frakt.

Läs mer detaljerat om vårt kursmaterial på vår hemsida
www.sripublication.se

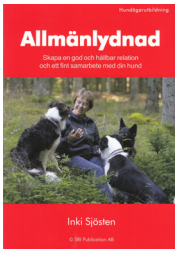

ALLMÄNLYDNAD 2022
Bok **180 kr**
ISBN 978 9188008 664
Video finns att se på Youtube
https://youtu.be/ee6thlPZa4k

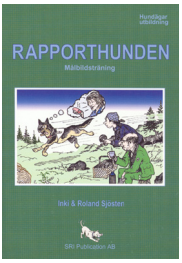

Rapporthunden
Bok om bruksgrenen rapport. Rikt illustrerad med teckningar.
95 kr
ISBN 978 9188008275

BruksLydnad
Appellklass
Regler **2017**
Inlärning/träning
Häfte 95 kr
ISBN 9789198518405
https://youtu.be/tA1Ighasjrs

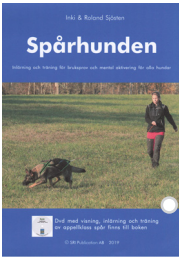

Spårhunden
Bok om bruks-spårning. Appellklass - elitklass. **150 kr**
ISBN 9789198518207
https://youtu.be/hl1AHF1-has

Lydnadstävling
Startklass häfte
Regler **2017**
Inlärning/träning och kursupplägg
Häfte 95 kr
ISBN 9789188008343
https://youtu.be/9lcTPVuo0Lw

Sökhunden
Bok om bruks - personsök **150 kr**
ISBN 9789198518978
https://youtu.be/XuYXmxDWrgY

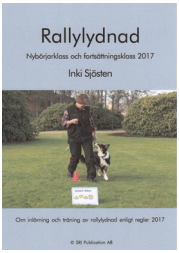

Häfte **Rallylydnad Nybörjar-** och **fort-sättningsklass.**
Regler **2017**
60 kr
ISBN 978 91 88008 985
https://youtu.be/tEi0LthbgxQ

Uppletande av föremål
Häfte **95 kr**
ISBN 978 9198518450
https://youtu.be/ZVb55VYQ2VY